

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING

Aan
de Staatssecretaris

notitie

Eén bankrekeningnummer en kinderopvang: stand van zaken overleg sector en alternatief hoofdelijke aansprakelijkheid

Paraaf
de Staatssecretaris

Via

Medeparaaf
/Uitvoeringsbeleid

AFP

Aanleiding

Het verplicht gebruik van één bankrekeningnummer voor belastingteruggaven en toeslagen zal per 1 januari 2014 worden ingevoerd. Voor de uitbetaling van toeslagen is een delegatiegrondslag in de Awir opgenomen die het mogelijk maakt dat de toeslag rechtstreeks wordt overgemaakt op rekening van een derde ~~en zoals~~ de kinderopvanginstelling. De voorwaarden waaronder dit mogelijk is, zullen worden opgenomen in de Uitvoeringsregeling Awir. De contouren daarvan zijn door u vastgelegd bij de behandeling van het Belastingplan 2012 in de Tweede Kamer. Alleen de hoofdelijke aansprakelijkheid van de derde op wiens rekeningnummer wordt uitbetaald is in de wet opgenomen, omdat dit niet op het niveau van een ministeriële regeling kan.¹ De precieze uitwerking van de voorwaarden vindt plaats in overleg met de Brancheorganisatie Kinderopvang. U heeft gevraagd naar de stand van zaken van dit overleg.

Kern

Het afgelopen jaar heeft SZW een aantal malen overleg met de Brancheorganisatie gevoerd (het laatste overleg van SZW met de sector heeft

¹ De inwerkingtreding van de hoofdelijke aansprakelijkheid is gekoppeld aan de inwerkingtreding van het gebruik van één bankrekeningnummer.

Directie Directe Belastingen

Inlichtingen

T 070-
F 070-
@minfin.nl

Datum

7 december 2012

Notitienummer

DB/2012/479

Rubriek

Invoering; algemeen

Auteur

Van

Kopie aan

Bijlagen

1

medio oktober plaatsgevonden). Uit dit overleg komt het volgende beeld naar voren. De Brancheorganisatie is zich bewust van het feit dat het rechtstreeks ontvangen van de kinderopvangtoeslag vanaf 2014 een gunst is, omdat in feite sprake is van een debiteurenrisico dat hiermee door de Belastingdienst wordt overgenomen. Het voorwaardenpakket zoals u dat tijdens de Kamerbehandeling vorig jaar heeft uitgesproken wordt dan ook goeddeels onderschreven door de Brancheorganisatie. Twee struikelblokken blijven hangen over:

1. De hoofdelijke aansprakelijkheid van de kinderopvanginstelling.
2. Het betalen van de extra uitvoeringskosten door de sector.

Met name de hoofdelijke aansprakelijkheid lijkt een onoverkomenlijk probleem. Het is zaak dat hier op korte termijn hier een oplossing voor wordt gevonden, omdat aan de Kamer is toegezegd voor het eind van dit jaar een eventueel gevonden oplossing voor te leggen.

Met opmerkingen ☐ : Weet niet precies wat toegezegd is

Gevraagde beslissing

Gaat u akkoord met:

1. Het uitwerken van horizontaal partnerschap als alternatief voor hoofdelijke aansprakelijkheid?
2. Het informeren van de Tweede Kamer over dit alternatief?

Toelichting

Ad 1: hoofdelijke aansprakelijkheid

Terugvordering van ten onrechte uitbetaalde kinderopvangtoeslag vindt in eerste instantie bij de belanghebbende plaats. De hoofdelijke aansprakelijkheid van de KOI fungeert als sluitstuk voor situaties waarin de terugvordering niet op een andere manier, bijvoorbeeld door verrekening met de lopende toeslag, is terug te halen bij de belanghebbende zelf of zijn eventuele partner. De Brancheorganisatie voorziet problemen als hoofdelijke aansprakelijkheid wordt ingevoerd en wordt hierin gesteund door SZW. De gevallen waar hoofdelijke aansprakelijkheid tot problemen leidt, betreffen die waarin opvang is genoten terwijl achteraf blijkt dat ten onrechte KOT is verkregen. De opvanginstelling heeft dan dus wel een dienst geleverd. Bij ouders met een laag inkomen of doelgroepen met een uitkering ejn een reïntegratietraject, bij wie de factuur van de kinderopvanginstelling nagenoeg geheel (90%) wordt betaald vanuit de kinderopvangtoeslag, ontstaat dan een lastige situatie. De kinderopvanginstelling heeft immers al de opvang van kinderen van klanten verzorgd terwijl daarvoor geen of slechts gedeeltelijk vergoeding heeft plaatsgevonden. De toeslag was ter bekostiging van deze opvang bedoeld. SZW vreest dat invoering van de hoofdelijke aansprakelijkheid ertoe zal leiden dat deze groep ouders niet meer zal worden toegelaten tot de opvang, omdat kinderopvanginstellingen het debiteurenrisico te groot vinden en zij ~~veeraf~~ onvoldoende in staat zijn om daar invloed op uit te oefenen. ~~hun~~ debiteurenrisico in te schatten. Zij hebben immers geen zicht op de rechtmatigheid van de aanspraak op kinderopvangtoeslag van de toeslagaanvrager. SZW vreest dat de voorwaarde van hoofdelijke aansprakelijkheid het beleidsdoel van kinderopvang de regeling dientengevolge tot een dode letter zal maken negatief zal beïnvloeden.

Horizontaal partnerschap als alternatief voor hoofdelijke aansprakelijkheid

De hoofdelijke aansprakelijkheid is bedoeld om het invorderingsrisico van terug te vorderen toeslagen bij de sector neer te leggen. Om te voorkomen dat hoofdelijke aansprakelijkheid een blokkade gaat vormen voor invoering van het ene bankrekeningnummer, hebben wij nagedacht over een alternatief voor hoofdelijke aansprakelijkheid waarmee hetzelfde doel, te weten reduceren van het invorderingsrisico voor de BD, bereikt kan worden. Het gaat dan om horizontaal partnerschap.

Horizontaal partnerschap vertoont trekken van horizontaal toezicht. Het ziet op afspraken vastgelegd in een convenant met bekende en vertrouwde intermediaire partijen [] kan ik hieruit afleiden dat het convenant niet met de afzonderlijke KOI's wordt afgesloten; wat zijn in dit geval intermediairs? De koepels zoals Brancheorganisatie Kinderopvang? Graag toelichten hier]. Die afspraken zien hoofdzakelijk op gegevensuitwisseling. In de bijlage bij deze notitie zijn de hoofdlijnen en voor- en nadelen van horizontaal partnerschap uitgewerkt.

Horizontaal partnerschap is nu nog in ontwikkeling bij B/T. Doelstelling is om in 2013 de eerste pilots te starten. Mocht de pilot succesvol blijken, dan kan ervoor worden gekozen om de hoofdelijke aansprakelijkheid te laten vallen voor die KOI's die aangesloten zijn bij een convenantspartner. Dit zou dan kunnen samenvallen met de inwerkingtreding van het ene bankrekeningnummer. Bijkomend voordeel is dat we dan tevens een probleem oplossen dat speelt bij de schuldhulpverlening. Tijdens de Kamerbehandeling is toegezegd dat schuldhulpverleners eveneens van de uitzondering gebruik kunnen maken. Voor hen is hoofdelijke aansprakelijkheid onwenselijk aanvaardbaar vanuit hun maatschappelijke functie om mensen te helpen die in financiële problemen zijn geraakt. Zij kunnen echter niet aansprakelijkheid worden gehouden voor het ontstaan van die schulden. Om ongelijke behandeling te voorkomen zou ook hier aan een vorm van HP-certificering als oplossing alternatief voor de hoofdelijke aansprakelijkheid gedacht kunnen worden wenselijk zijn. Voor woningcorporaties moeten we eerst nog worden vastgesteld nagaan of zij vast willen blijven houden er behoefte bestaat aan rechtstreekse geclusterde uitbetaling van de huurtoeslag. Als dat zo is, zou ook voor de huurtoeslag volgens het hiervoor beschreven model een oplossing moeten worden gezocht.

Ad 2: uitvoeringskosten

De structurele uitvoeringskosten voor een uitzondering ten behoeve van de kinderopvang zijn begroot op € 1,8 mln. SZW is van mening dat het niet realistisch is om hiervoor een rekening bij de sector neer te leggen. SZW geeft aan dat wat hen betreft deze kosten via hun begroting zouden moeten lopen (met bijbehorende claim). Wel vindt SZW dat er een onderbouwing moet komen van de additionele uitvoeringskosten. SZW vindt de raming aan de hoge kant omdat B/T bij terugvordering een minder grote kans zou lopen dat het geld niet meer terugkomt dan als het geld bij de belanghebbende zelf wordt teruggehaald, omdat die kinderopvanginstelling eerder nog over reserves zal beschikken dan een ouder met schulden.

Gestalde gelden

Gerelateerd aan de discussie over de hoofdelijke aansprakelijkheid, kunnen we u melden dat B/T in overleg met de kinderopvanginstellingen bezig is om de zogeheten 'gestalde gelden' terug te halen. Dat betreft situaties waarin de kinderopvang is gestopt of gewijzigd maar de toeslag ten onrechte tijdelijk is doorbetaald aan de kinderopvanginstelling. B/T maakt afspraken momenteel met de betrokken kinderopvanginstellingen om deze gelden terug te betalen.

Met opmerkingen []: Het wordt dan wel spannend of dat allemaal voor 1-1-2014 rond is